

**Συνέντευξη με τις συγγραφείς του βιβλίου «Συναντήσεις με τον πατέρα»
Γεωργία Τσούπα και Κατερίνα Τζωρτζακάκη**

- **Τι σας ώθησε να γράψετε αυτό το βιβλίο; Με ποια οπτική προσεγγίζετε το θέμα;**

Αυτό το βιβλίο είναι για εμάς συνέχεια του βιβλίου, «Μητρότητα, η δύναμη στην αδυναμία», που ήταν ένας διάλογος ανάμεσά μας και περιλάμβανε τις σκέψεις, τις ιδέες μας, τους προβληματισμούς μας για τη μητρότητα, μέσα από δύο διαφορετικές πορείες μητρότητας. Εγώ μεγάλωνα ένα παιδί τυπικής ανάπτυξης και η Γεωργία είχε ενήλικες διδύμους γιούς με αυτισμό. Θέλαμε, όμως, να ασχοληθούμε και με τον πατέρα, εφόσον κάθε άνθρωπος προέρχεται από δύο γονείς και έχει και τους δύο γονείς του μέσα του. Μας ενδιέφερε να ακούσουμε άνδρες να μιλάνε για τα δικά τους βιώματα και τις δικές τους σκέψεις. Θέλαμε επίσης να διερευνήσουμε, πώς οι σχέσεις με τους δικούς τους γονείς επηρέαζαν τον πατρικό τους ρόλο και πώς ο ερχομός των παιδιών επηρέαζε την σχέση τους με τη σύντροφό τους. Έτσι συνομιλήσαμε με δεκαεννέα πατέρες. Μας άνοιξαν την καρδιά τους και μας ταξίδεψαν ουσιαστικά στις ζωές τους. Προσεγγίσαμε λοιπόν το θέμα της πατρότητας ακούγοντας αυτούς τους πατέρες με σεβασμό και χωρίς διάθεση κριτικής. Κάθε άνθρωπος έχει τη δική του αλήθεια και ο σκοπός μας ήταν να αναδείξουμε το πόσο διαφορετικές και ενδιαφέρουσες μπορεί να είναι οι πορείες της πατρότητας.

- **Υπήρξαν κάποια κοινά στοιχεία στους πατέρες, με τους οποίους συνομιλήσατε;**

Προσπαθήσαμε να βρούμε άνδρες με διαφορετικές ιστορίες. Μιλήσαμε με έναν πατέρα που μεγάλωσε στη δεκαετία του '50, με γιο ναυτικού, με θετό πατέρα, με έναν άνδρα που πέρασε την εμπειρία των αποτυχημένων εξωσωματικών, με έναν εκπαιδευτικό και έναν επαγγελματία υγείας που δουλεύει με παιδιά, ένα πατέρα δύο παιδιών με αναπηρία, έναν πατέρα με καταγωγή από τη Συρία αλλά και με πατέρες που βίωσαν την απώλεια. Ο ένας είχε χάσει την πρώτη του σύζυγο, ο άλλος τη μητέρα του παιδιού του, όταν ήταν βρέφος, και ο τρίτος τον έφηβο γιο του. Μιλήσαμε με έναν πολύτεκνο πατέρα, με πατέρες διαζευγμένους και πατέρες που μεγαλώνουν τα παιδιά τους σε πιο «τυπικές» οικογένειες. Κι ένας πατέρας

που μας μίλησε είναι τυφλός. Οι ιστορίες ήταν πολύ διαφορετικές μεταξύ τους. Ωστόσο υπήρξαν κοινά θέματα που αναδύθηκαν κι αυτά ήταν τα έντονα συναισθήματα των ανδρών αυτών για την πατρότητα, η ανάγκη τους να μιλήσουν για τα όσα έζησαν και ζουν, η ανάγκη να απαλλαγούν από στερεότυπα, όπως ότι «ο πατέρας δεν νοιάζεται όσο η μητέρα» ή «οι άνδρες δεν έχουν συναισθήματα ή ευαισθησίες».

Επίσης, όλοι αναστοχάστηκαν πάνω στη σχέση τους με τους δικούς τους γονείς και έκαναν διαπιστώσεις για το αν και πόσο τους επηρέασε αυτή η σχέση στον πατρικό τους ρόλο. Οι περισσότεροι παραδέχθηκαν πώς ο ερχομός ενός παιδιού αλλάζει τις ισορροπίες και μίλησαν για τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί η νέα ισορροπία μέσα στην οικογένεια. Κάτι άλλο κοινό ήταν η δύναμη που είχαν αυτοί οι άνθρωποι να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες τους και τις προκλήσεις της ζωής.

- **Πώς βίωσαν αυτοί οι άνδρες τις γυναίκες;**

Κάθε ιστορία ήταν διαφορετική και καθένας από αυτούς τους άνδρες είχε διαφορετικό τρόπο σύνδεσης με τις γυναίκες της ζωής του, τη μητέρα του ή τη σύντροφό του ή την κόρη του. Είναι σημαντικό να μην βγάζουμε συμπεράσματα που ομαδοποιούν με πρόχειρο τρόπο τα βιώματα των ανθρώπων κι αυτό είναι ένα από τα μηνύματα που θέλουμε να δώσουμε με αυτό το βιβλίο. Ωστόσο, υπήρξε μια κοινή αίσθηση ότι η πατρότητα αδικείται ή υποτιμάται. Ή για να το πούμε αλλιώς, οι άντρες αυτοί είπαν πως οι δυσκολίες της πατρότητας δεν αντιμετωπίζονται από την κοινωνία όπως οι δυσκολίες της μητρότητας, που συζητιούνται περισσότερο και είναι πιο αποδεκτές. Αυτό ίσως έχει να κάνει με το στερεότυπο που θέλει τον άντρα πάντα δυνατό και προστάτη της οικογένειας. Επίσης ίσως προέρχεται και από τις παλιότερες κοινωνίες, όπου το σπίτι και τα παιδιά ήταν στην αποκλειστική φροντίδα της γυναίκας και η θνησιμότητα στην εγκυμοσύνη και τον τοκετό ήταν σε υψηλά ποσοστά. Μέσα σε κάποιες αφηγήσεις είδαμε πως η στάση της συντρόφου επηρέασε τη στάση ενός πατέρα απέναντι στον πατρικό ρόλο.

- **Τι εύχεστε για τον πατέρα της εποχής μας αλλά και για τον πατέρα του αύριο;**

Ευχόμαστε ο πατέρας της εποχή μας να μπορέσει να απαλλαγεί από «τοξικά» στερεότυπα για τον άντρα που προκαλούν σύγχυση μέσα του, που τον απομακρύνουν από τον ρόλο του, που φέρνουν εσωτερικές διαμάχες. Ευχόμαστε να μπορεί να κοιτάξει τον εαυτό του με ειλικρίνεια και να αποδεχτεί ότι έχει αδυναμίες. Να αποδεχτεί συναισθήματα, όπως η λύπη και ο φόβος και να μην θεωρεί ότι οι άντρες δικαιούνται μόνο να θυμώνουν. Να δει και τα δυνατά του σημεία και να πατήσει σε αυτά. Αν κάνει το ίδιο και η μητέρα, αν αποδεχτεί ο ένας τις αδυναμίες του άλλου και προσπαθήσουν να συμπεριφέρονται ωφέλιμα και συνεργατικά, τα αυριανά παιδιά θα έχουν περισσότερη ψυχική υγεία. Όσο οι σχέσεις των ζευγαριών είναι ανταγωνιστικές, τόσο περισσότερες εσωτερικές συγκρούσεις βιώνουν τα παιδιά με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Η συνεργασία ανάμεσα στα ζευγάρια ή στους πρώην συντρόφους που παραμένουν όμως γονείς, θα φέρει πιο ευτυχισμένους και πιο χρήσιμους πολίτες.